

ASSER
INSTITUTE

Centre for International & European Law

Financial report **2019**

**Stichting T.M.C. Asser Instituut
Den Haag**

- Financieel Jaarverslag 2019 –

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	2
Jaarrekening 2019	10
Balans op 31 december 2019 (na resultaatbestemming)	11
Staat van baten en lasten over 2019	13
Kasstroomoverzicht over 2019	14
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	15
Overige gegevens	31

Bestuursverslag

Algemeen

Het T.M.C. Asser Instituut is opgericht in 1965 en sinds 1994 een stichting. Het is een interuniversitair kennis- en onderzoekscentrum, gespecialiseerd in internationaal privaatrecht en publiekrecht en Europees recht. Het is gevestigd in Den Haag, de internationale stad van vrede en recht. De Universiteit van Amsterdam (UvA) is de penvoerder van het instituut.

Bestuur

Het bestuur van het T.M.C. Asser Instituut bestaat uit drie uitvoerende leden en twee niet-uitvoerende leden. In 2019 waren de uitvoerende leden Prof. Dr. E.M.H. Hirsch Ballin (president), Prof. Dr. J.E. Nijman (wetenschappelijk directeur) en Drs. Gert Grift (zakelijk directeur). De niet-uitvoerenden: Prof. Dr. P.A. Nollkaemper, decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam en Prof. Mr. Dr. W.S.R. Stoter, decaan van de Erasmus School of Law van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Missie en beleid

De missie van het Asser Instituut is de bevordering van de ontwikkeling van het internationaal en Europees recht op een manier die bijdraagt aan de bevordering van vertrouwen, betrouwbaarheid en respect in de globale, regionale, nationale en lokale samenleving waar het betrekking op heeft. Om dat te bewerkstelligen verricht het Instituut hoogwaardig fundamenteel en beleidsgeoriënteerd wetenschappelijk onderzoek en verspreidt het kennis door publicaties, onderzoek in opdracht, trainingen en bijeenkomsten. Het is een expertisecentrum voor constructief-kritische reflectie op de ontwikkelingen in het internationale en Europese recht, op het snijvlak van de werelden van wetenschap, rechtspraktijk, overheid en bestuur.

Activiteiten 2019

Het instituut richtte zich ook in 2019 op de uitbouw van haar onderzoeksportefeuille en de versterking van het wetenschappelijk profiel. De strategische onderzoeksagenda (2016-2020), met als titel 'International & European law as a source of Trust in a Hyper-connected World', vormt de basis van dit beleid. De onderzoeksagenda geeft richting aan van de verdere ontwikkeling van het onderzoek van het instituut en de academische identiteit door te focussen op de volgende drie lijnen:

- Menselijke waardigheid en veiligheid in internationaal en Europees recht
- Bevordering van het publieke belang in internationaal en Europees recht
- Adequate geschillenbeslechting en arbitrage in internationaal en Europees recht.

In het verslagjaar werd een groot aantal evenementen (symposia, trainingen, zomerprogramma's, etc.) georganiseerd, vrijwel altijd gerelateerd aan het Asser-onderzoek. Daarnaast werden onderzoeksprojecten en trainingen in opdracht van derden uitgevoerd. De belangrijkste (onderzoeks)projecten en evenementen worden hieronder toegelicht.

Global Cities

De wereld verstedelijkt razendsnel en steden zelf internationaliseren. Aan deze ontwikkeling liggen drie mondiale trends ten grondslag, die onderling op elkaar inwerken: globalisering, urbanisatie en decentralisatie. In 2016 zijn vier promovendi aangesteld die zich over deze ontwikkeling buigen in het project 'The Global City: Challenges, Trust and the Role of Law'. Dit project werd mogelijk gemaakt door de financiële steun van het Gieskes-Strijbis Fonds.

Hoewel elk van de vier promotieprojecten zijn eigen vragen meebrengt, behandelen ze samen een aantal gemeenschappelijke thema's: identiteitsconstructie, burgerschap en fundamentele rechten als een bron van vertrouwen in de global city; en de rol en positie van de global city in de internationale (rechts)orde.

In het kader van het Global cities project werden in 2019 een lezing, een 'research conference' en een workshop georganiseerd. Het Asser instituut was – met de gemeente Amsterdam en NieuwWij- medeorganisator van het symposium 'A Sense of Belonging in the City'. Asser's wetenschappelijk directeur Janne Nijman opende het symposium en gaf de keynote-lezing 'Building an Urban Sense of Belonging: a Global Affair'.

T.M.C. Asser Lecture

De jaarlijkse Tobias Asser-lezing, het belangrijkste publieke evenement van het instituut, werd in 2019 verzorgd door Professor Anne Orford (Melbourne Law School). Prof. Orford wees in haar lezing op het belang van sociale en maatschappelijke vraagstukken voor de agenda van het internationale recht. Hoe kunnen internationale economische wet- en regelgeving en conflictbeslechting opnieuw worden ingebed in politieke processen? En hoe kunnen fundamentele politieke vragen over eigendom, veiligheid, overleven en vrijheid onder democratische controle worden gebracht?

Marriët Schuurman, directeur Stabilisatie en Humanitaire Hulp van het ministerie van Buitenlandse Zaken hield namens minister Sigrid Kaag een toespraak waarin ze het belang van de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties voor het bereiken van een meer inclusieve, rechtvaardige en duurzame wereld onderstreepte.

Global Counterterrorism Forum (GCTF)

In 2015 heeft het T.M.C. Asser Instituut, op verzoek van de co-voorzitters van het Global Counter Terrorism Forum (GCTF), het penvoerderschap op zich genomen voor de in Den Haag gevestigde 'Administrative Unit' van het GCTF. Vanaf 1 januari 2016 is Asser, in nauw overleg met de subsidieverstrekkers, verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de administratieve eenheid. Eind 2019 nam het Canadese ministerie van Buitenlandse Zaken het co-voorzitterschap over van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Nadat Canada had besloten dat Den Haag de vestigingsplaats van de 'Administrative Unit' zou blijven, werd een nieuwe samenwerkingsovereenkomst over het beheer van de eenheid gesloten. Asser blijft tot 1 oktober 2021 verantwoordelijk voor de administratieve eenheid en ontvangt daarvoor een bijdrage die vergelijkbaar is met die van het Nederlandse ministerie in de voorgaande jaren. Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken blijft de belangrijkste financier van de eenheid, naast Canada, Marokko (de andere co-voorzitter) en de Europese Unie (vanaf 2020).

Naast het penvoerderschap van de Admin Unit voert het Asser Instituut ook enkele inhoudelijk projecten voor GCTF uit. Voorbeelden hiervan zijn het 'Toolkit-project', waarbij 'best practices' op het gebied van preventie en bestrijding van terrorisme in videofilmjes, cartoons en animaties worden gevisualiseerd, en het 'Initiative to Counter Unmanned Aerial System Threats' (UAS-project), gericht op het inventariseren en ontwikkelen van 'best practices' voor het voorkomen van gebruik van civiele drones door terroristische groeperingen. Beide projecten zijn in 2019 afgerond. In opdracht van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken zijn twee nieuwe projecten voor de 'Foreign Terrorists Fighters' werkgroep van de GCTF gestart: 'Watchlisting' en 'Maritime travel'.

Memory Laws in European and Comparative Perspective (MELA)

'Memory laws' is wetgeving waarin een door de overheid goedgekeurde interpretatie van historische gebeurtenissen is verankerd. Een consortium van vier Europese onderzoeksinstituten, waaronder T.M.C. Asser, onderzoekt wanneer 'memory laws' in conflict komen met fundamentele waarden als democratisch burgerschap, pluralisme en mensenrechten. Het MELA-programma is mogelijk gemaakt door een subsidie van de Europese Unie (HERA-programma) en is in het verslagjaar afgesloten.

Ontwikkelsubsidie Gemeente Den Haag

Van 2016 tot en met 2019 ontving het T.M.C Asser Instituut een financiële bijdrage van de gemeente Den Haag voor de ontwikkeling van een opleidingsprogramma voor PhD's en voor een aantal evenementen en trainingen, waaronder de 'International Lawyering in a Public Interest' training, de 'Winteracademy on AI and Law' en de jaarlijkse T.M.C. Asserlezing. In 2019 zijn er weer een aantal succesvolle trainingen en bijeenkomsten georganiseerd en is het bestaande PhD programma voortgezet. Een nieuwe subsidieaanvraag is in voorbereiding.

JUDGTRUST Project

November 2018 ging een door de EU gesubsidieerd onderzoek naar de (correcte) toepassing van de 'Brussels Ia-richtlijn' van start. Dit 'JUDGTRUST-project' wordt uitgevoerd door een consortium bestaande uit het Internationaal Juridisch Instituut en de universiteiten van Hamburg en Antwerpen, met het Asserinstituut als penvoerder en projectleider (Vesna Lazic). De jaarlijkse 'PAX moot court competition' vond in 2019 in het kader van het 'JUDGTRUST project' in Den Haag plaats.

Artificial Intelligence' (AI) and Law

De onderzoekslijn 'AI and Law' maakte in 2019 een snelle ontwikkeling door, wat tot uitdrukking kwam in de organisatie van een lezing, een symposium, een research seminar en de eerste 'Winteracademy on AI and Law', die in februari plaats vond.

In november kende NWO een subsidie van € 750.000 toe voor het project 'Agency and Compliance by Design in Military AI Technologies', van Asser onderzoeker Berénice Boutin. Dit project, onderdeel van het NWO-programma 'Responsible Innovation. Designing for public values in a digital world' heeft een looptijd van vier jaar en zal worden uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam en TNO.

Geoff Gordon ontving, samen met onderzoekers van de FGW en FNWI van de UvA, 'seed funding' voor het project 'Mapping value(s) in AI'.

'International Criminal Law (ICL) and Transnational Criminal Law (TCL)

Sinds 2018 organiseert het Asser Institute, samen met het Antonio Cassese Initiative en de Nuremberg Academy, trainingen over internationaal strafrecht en transnationaal strafrecht voor rechters en openbare aanklagers uit Franstalige Afrikaanse landen. Deze opleiding markeerde het begin van een versterkte samenwerking tussen de drie organisaties, die tot doel heeft een permanent opleidingscentrum voor rechters en openbare aanklagers in Den Haag op te zetten, met een tweejaarlijks programma, ondersteund door e-learning, op het gebied van ICL, TCL en 'International Humanitarian Law' (IHL). In maart 2019 werd bij het Asser Instituut een vervolgtraining georganiseerd voor ongeveer dezelfde groep rechters en aanklagers.

Overige projecten en evenementen

In het kader van de onderzoekslijnen 'Doing Business Right' en 'International Sports Law', de nieuwe onderzoekslijn 'Global Europe' en de interuniversitaire onderzoeksnetwerken 'Netherlands Network on Human Rights Research' (NNHRR) en 'Centre for the Law of EU External Relations (CLEER), werd een groot aantal symposia, conferenties en lezingen georganiseerd.

De drie Asser lezingen series – 'The Supranational Criminal Law (SCL) Lectures Series', 'The Hague Initiative for Law and Armed Conflict (HILAC) Lecture Series' en 'The Hague Courts Dialogue Series' – werden in 2019 voortgezet. Hetzelfde geldt voor de 'summer schools' 'International Lawyering in a Public Interest' (IPLI), 'Terrorism, Countering Terrorism and the Rule of Law' en 'Weapons of Mass Destruction' (WMD).

In samenwerking met het 'International Centre of Counterterrorism' (ICCT) werd, naast de CT-summer school, een CT-training georganiseerd en een onderzoeksproject naar de Europese wetgeving op het gebied van 'Hatespeech', met als opdrachtgever NCTV, uitgevoerd.

Asser Press

Asser Press, de uitgeverij van het instituut, gaf in 2019 26 boeken uit. De opbrengst ligt in de lijn van 2018 en de begroting 2019, waarbij de inkomsten door de verkoop van 'gedrukte boeken' wat terugliepen, terwijl de inkomsten uit tijdschriften en E-boeken hoger waren dan in voorgaande jaren.

Toelichting op het exploitatieresultaat 2019

Het exploitatieresultaat over 2019 is € 140.000 positief. Dit is in de lijn van het resultaat 2018, maar blijft achter bij de begroting 2019. Het genormaliseerde resultaat – het exploitatieresultaat na correctie voor incidentele inkomsten en uitgaven – komt uit op € 12.000 negatief. De omvang van de projectenportefeuille is in de periode 2016-2019 redelijk stabiel.

Door de waardestijging van het Asser-gebouw is de ultimo 2017 verantwoorde duurzame waardevermindering met € 226.000 gecorrigeerd (in de jaarrekening 2018 was al een correctie met € 83.000 verwerkt). Dit bedrag is als bijzondere waardemutatie opgenomen in de staat van baten en lasten.

De tweede incidentele baat betreft de (in 2018 gevormde) voorziening voor WW- en bovenwettelijke uitkeringen. Doordat één van de drie betrokken voormalige medewerkers langer dan een half jaar geen aanspraak op de voorziening heeft gemaakt, valt € 52.000 vrij ten gunste van het exploitatieresultaat.

De incidentele lasten over 2019 hebben betrekking op een correctie van de BTW-afdracht, de reservering voor vakantiegeld en de vorming van een voorziening voor groot onderhoud.

Omdat er onzekerheden waren over de berekening en juistheid van de afdracht, heeft Asser de belastinginspecteur verzocht de BTW over de afgelopen 5 jaar opnieuw vast te stellen. Dit heeft geleid tot een naheffing van (per saldo) € 77.000.

De reservering voor vakantiegeld is verhoogd met € 35.000 i.v.m. de sabbaticalrechten van drie medewerkers.

Gezien de gewijzigde regelgeving en de onderhoudsopgave voor de komende jaren is besloten een voorziening groot onderhoud te vormen. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan van het instituut en een inschatting van de onderdelen daarvan die geactiveerd kunnen worden, is de voorziening vastgesteld op € 85.000. De vorming van de voorziening kwalificeert als een stelselwijziging; de impact van de stelselwijziging is uiteengezet in de toelichting behorende bij de jaarrekening. Doordat de bestemmingsreserve onderdeel uitmaakte van het eigen vermogen en de (nieuwe) voorziening niet, heeft deze operatie per saldo een negatief effect op de vermogenspositie (solvabiliteit) van het instituut.

De aansluiting tussen het exploitatieresultaat en het genormaliseerde resultaat kan als volgt worden weergegeven.

		2019
<hr/>		
(x €1.000)		
Resultaat boekjaar		140 bate
Incidentele lasten		
BTW correctie voorgaande jaren	77	
Dotatie voorziening groot onderhoud	14	
Reservering vakantiegeld/ sabbatical	<u>35</u>	126
Incidentele baten		
Vrijval WW-uitkering	-52	
Bijzondere waardemutatie gebouw	<u>-226</u>	<u>-278</u>
Genormaliseerd resultaat boekjaar		-12 last

Het T.M.C. Asser Instituut ontvangt een basissubsidie van circa 2,1 miljoen euro van de penvoerder (Universiteit van Amsterdam). Het convenant met de UvA waarin het subsidiebedrag is vastgelegd, is in 2017 herzien; februari 2018 is een nieuwe convenant getekend. Hiermee is de basissubsidie tot en met 2020 zeker gesteld. In de tweede helft van het verslagjaar is, in overleg met de UvA en de andere juridische faculteiten, gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het instituut en de UvA, die medio 2020 moet ingaan. Uitgangspunt voor de samenwerkingsovereenkomst is dat het T.C.M. Asser instituut een aan de UvA gelieerde stichting wordt, waarbij de basissubsidie voor een langere periode wordt gegarandeerd.

De inkomsten uit extern gefinancierde projecten (onderzoek, overige projecten) waren in 2019 vrijwel gelijk aan die in 2018. Omdat dit ook geldt voor de directe kosten bleef de brutomarge op projecten op hetzelfde niveau. Binnen de directe kosten is wel een verschuiving zichtbaar: de doorberekende personele kosten stegen met € 228.000, terwijl de materiële projectkosten met € 178.000 daalden.

Samenvattend kan de ontwikkeling van de personele lasten t.o.v. 2018 als volgt worden weergegeven (in miljoenen €):

Stijging salarissen en premies		+ 0,5
- waarvan door hogere gemiddelde lasten	+ 0,1	
- waarvan door hogere bezetting	+ 0,4	
Doorberekening aan projecten		- 0,2
WW-uitkeringen en opbouw WW-voorziening		<u>- 0,4</u>
Totaal		- 0,1

De stijging van de salarissen en premies wordt voor ongeveer € 500.000 veroorzaakt door een toename van de personele bezetting en een stijging van de salarissen en premies per werknemer. Doordat er in 2019 meer personele kosten aan projecten doorberekend konden worden en er sprake is van een vrijval – en niet van een opbouw – van de WW-voorziening, dalen de personele lasten t.o.v. de jaarrekening 2018 per saldo met € 100.000.

Vergelijking met begroting 2019

Het genormaliseerde exploitatieresultaat van - € 12.000 blijft achter bij de begroting 2019, waarin een positief resultaat van € 300.000 werd voorzien. Het verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt doordat het GCTF-UAS project abusievelijk twee maal in de begroting is opgenomen: één keer bij de extern gefinancierde projecten en één keer bij de GCTF-Admin Unit. Deze omissie verklaart € 168.000 van het verschil tussen het begrote en het gerealiseerde resultaat en € 806.000 van het verschil tussen de begrote en de gerealiseerde omzet.

Een ander belangrijke afwijking van de begroting betreft de afschrijvingskosten. De stijging van deze post door de omvangrijke verbouwing in 2017/18, is in de begroting onderschat (€ 75.000).

Tenslotte hebben ook het feit dat de uitbreiding van de personeelsbezetting minder dan verwacht aan projecten kon worden doorberekend en de stijging van de automatiseringskosten substantieel bijgedragen aan het achterblijven van het resultaat t.o.v. de begroting.

Vooruitblik

Het Asser Instituut heeft een traditie op het gebied van onafhankelijk onderzoek. De komende jaren wil het instituut het wetenschappelijk profiel blijven versterken door een sterke oriëntatie op zowel fundamenteel als beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek. Die kennis die het onderzoek oplevert blijft het instituut verspreiden door trainingen, bijeenkomsten en publicaties. Deze valorisatie activiteiten kunnen weer input voor nieuw wetenschappelijk onderzoek opleveren.

De vaste kosten van het instituut (inclusief het personeel in vaste dienst) liggen ongeveer € 1,0 miljoen boven de basissubsidie. Het verschil moet gedekt worden uit de brutomarge op externe gefinancierde projecten: onderzoek, evenementen, trainingen en 'capacity-building'. Dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de onderzoekers – blijkend uit voldoende publicaties van een hoog niveau – en het ondersteunende personeel en aan het vermogen tot valorisatie, en vraagt om het onderkennen en benutten van de mogelijkheden van de tweede- en derde geldstroom.

De kwaliteit van de managementondersteuning – financiën, HR, ICT, huisvesting – blijft voor een relatief kleine organisatie een permanent punt van aandacht. Asser heeft er de afgelopen periode voor gekozen specialistische expertise en ondersteuning meer dan voorheen extern in te huren, of via de penvoerder te betrekken.

Eind 2017 heeft een extern bureau een analyse gemaakt van de verwachte inkomsten en uitgaven van T.M.C. Asser in de komende tien jaar. Op basis van deze analyse is de Asser-meerjarenbegroting opgesteld. De conclusie van het bureau was dat de financiële positie van het instituut op korte termijn gezond is, maar dat door het aflopen van enkele grote projecten rond 2020 een risico m.b.t. de dekking van de overheadkosten optreedt. De al eerder ingezette versterking van de acquisitiekracht van het instituut zal moeten leiden tot additionele inkomsten om dit risico op te vangen. De nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de Canadese overheid voor het beheer van de GCTF-Administrative Unit en de verworven NWO-subsidie – beide meerjarige projecten – zijn belangrijke stappen in deze richting. Hetzelfde geldt voor de in 2020 door het ministerie van Buitenlandse Zaken toegekende subsidies voor respectievelijk het instellen van een leerstoel wapenbeheersingsrecht bij de UvA (looptijd 5 jaar) en een groot 'capacity building' project in Oekraïne (looptijd 4 jaar).

Continuïteit i.v.m. COVID-19 maatregelen

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in het financieel jaarverslag 2019 zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit in de activiteiten en de bedrijfsvoering. Echter, de wereldwijde uitbraak van het coronavirus en de door de Nederlandse overheid genomen maatregelen om de verspreiding van het virus onder controle te krijgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor ondernemingen en instellingen. In de paragraaf '*Gebeurtenissen na balansdatum*' (pag. 29) wordt aangegeven dat de coronamaatregelen naar verwachting een negatief effect op de exploitatie en de liquiditeit van de stichting zullen hebben, maar niet in die mate dat de continuïteit in het geding is.

Begroting 2020

De sterkere oriëntatie op wetenschap is in 2017 vertaald in beleid, waarbij de onderzoekscoördinatoren een belangrijke stem en verantwoordelijkheid hebben gekregen bij de inzet van mensen en middelen en het verwerven van extern gefinancierd onderzoek. De begroting 2020, vastgesteld tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 december 2019, is in lijn met dit model en kan als volgt vereenvoudigd worden weergegeven:

Begroting 2020

(x € 1.000)

Baten

Bijdrage via de penvoerende instelling	2.296	
Overige Inkomsten	<u>4.815</u>	
Totaal baten		7.111
Directe kosten		<u>3.926-</u>
Brutomarge		<u>3.185</u>

Lasten

Personele lasten	2.186	
Afschrijvingslasten	263	
Huisvestingslasten	329	
Overige lasten	<u>289</u>	
		3.067
Financieringslasten		51
Exploitatieresultaat		<u><u>67</u></u>

Solvabiliteit

In de samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit van Amsterdam is vastgelegd dat de Stichting T.M.C. Asser Instituut streeft naar een eigen vermogen (vrij besteedbaar plus bestemmingsreserves) van 25% van de omzet. Gezien de beperkte omvang van Asser in relatie tot de sectoren waarin het opereert is volgens het bestuur een solvabiliteit van 35% van de omzet wenselijk. Ultimo 2019 bedraagt de solvabiliteit 45%.

Jaarrekening 2019

Balans op 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

Activa	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Vaste Activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Gebouwen en terreinen	4.451	4.425
Installaties	19	26
Computerapparatuur	60	8
Inventaris	57	68
	4.587	4.527
Vlottende Activa		
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	177	105
Overige vorderingen en overlopende activa	766	643
	943	748
<i>Liquide middelen</i>	282	952
Totaal Vlottende Activa	1.225	1.700
TOTAAL ACTIVA	5.812	6.227

Passiva	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Eigen vermogen	2.803	2.663
Voorzieningen	263	339
Langlopende schulden	1.350	1.425
Kortlopende schulden		
Crediteuren	81	130
Rekening-courant Universiteit van Amsterdam	411	184
Overige schulden en overlopende passiva	904	1.486
Totaal kortlopende schulden	1.396	1.800
TOTAAL PASSIVA	5.812	6.227

Staat van baten en lasten over 2019

	2019	Begroting 2019	2018
(x € 1.000)			
Baten			
Bijdrage via de penvoerende instelling	2.163	2.163	2.163
<i>Overige Inkomsten</i>			
Extern gefinancierd onderzoek	1.285	1.537	1.276
GCTF	1.601	2.462	1.597
Publicaties	371	362	387
Overige opbrengsten	868	753	730
	<u>4.125</u>	<u>5.114</u>	<u>3.990</u>
Totaal baten	<u>6.288</u>	<u>7.277</u>	<u>6.153</u>
Directe kosten	<u>3.000-</u>	<u>3.803-</u>	<u>2.950-</u>
Brutomarge	<u>3.288</u>	<u>3.474</u>	<u>3.203</u>
Lasten			
Personele lasten	2.378	2.388	2.478
Afschrijvingslasten	251	176	186
Bijzondere waardemutatie gebouw	226-	-	83-
Huisvestingslasten	189	218	183
Overige lasten	502	341	355
	<u>3.094</u>	<u>3.123</u>	<u>3.119</u>
Financieringslasten	54	51	40
Exploitatieresultaat	<u>140</u>	<u>300</u>	<u>44</u>
Bestemming resultaat			
Toegevoegd/ onttrokken aan bestemmingsreserve groot onderhoud	-	-	
Toegevoegd/ onttrokken aan algemene reserve	140	300	44
Totaal bestemd resultaat	<u>140</u>	<u>300</u>	<u>44</u>

Kasstroomoverzicht over 2019

(x € 1.000)	2019	2018
Bedrijfsresultaat	140	44
Aanpassingen voor:		
- Mutaties in voorzieningen	76-	252
- Afschrijvingen	251	186
	<u>315</u>	<u>482</u>
Mutatie werkkapitaal:		
- Voorraden	-	31
- Vorderingen	194-	24
- Crediteuren	49-	4-
- Rekening-courant Universiteit van Amsterdam	227	786-
- Overige schulden en overlopende passiva	582-	179
	<u>599-</u>	<u>556-</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	284-	74-
Investeringen in:		
- Materiële vaste activa	<u>311-</u>	<u>1.296-</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	311-	1.296-
Aflossing/ opname lening UvA	<u>75-</u>	<u>1.425</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	75-	1.425
Totaal kasstroom	670-	55
Mutatie liquide middelen		
- Saldo liquide middelen per 31 december	282	952
- Saldo liquide middelen per 1 januari	<u>952</u>	<u>897</u>
	670-	55

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

De Stichting T.M.C. Asser Instituut (hierna: De Stichting) heeft als doel de exploitatie en instandhouding van een wetenschappelijk instituut ter bevordering en ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs op het gebied van het internationale recht - omvattende het internationaal privaatrecht, het recht van de internationale handelsarbitrage en het volkenrecht - en op het gebied van het Europees recht.

De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door in haar wetenschappelijk instituut werkzaamheden en activiteiten te ontplooiën ter bevordering van de (internationale) rechtsorde. Valorisatie van wetenschappelijk onderzoek wordt mede bereikt door het uitgeven van boeken, tijdschriften en andere publicaties door de eigen uitgeverij onder de merknamen T.M.C. Asser Press en Hague Academic Press.

Bij het opstellen van de jaarrekening is de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 'Kleine organisaties zonder winststreven (RJK C.1) toegepast.

Alle bedragen worden, tenzij anders vermeld, weergegeven in duizenden euro's.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Stelselwijziging

Sinds 2012 heeft de Stichting een bestemmingsreserve groot onderhoud gevormd en uitgenut. Met ingang van het boekjaar 2019 is, gegeven de aanpassingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in plaats van de bestemmingsreserve een voorziening groot onderhoud gevormd. Deze wijziging kwalificeert als een stelselwijziging die met terugwerkende kracht van toepassing is. De stelselwijziging heeft het volgende effect op het eigen vermogen per 1 januari 2018 en het exploitatieresultaat over 2018:

Eigen vermogen per 1 januari 2018 voor stelselwijziging		2.676
Vrijval bestemmingsreserve groot onderhoud	292	
Toevoeging vrijval bestemmingsreserve groot onderhoud aan algemene reserve	-292	
Dotatie voorziening groot onderhoud	<u>-57</u>	
		<u>-57</u>
Eigen vermogen per 1 januari 2018 na stelselwijziging		2.619
Exploitatieresultaat boekjaar 2018 voor stelselwijziging		58
Dotatie voorziening groot onderhoud		<u>-14</u>
Exploitatieresultaat boekjaar 2018 na stelselwijziging		44

De bovengenoemde mutaties zijn dienovereenkomstig aangepast in de vergelijkende cijfers.

Vergelijkende cijfers

Met ingang van het boekjaar 2019 wordt evenals in boekjaar 2018 een licht gewijzigde indeling van de opbrengsten gehanteerd. Vergelijkbaar met 2017 is het 'Extern gefinancierd onderzoek' weer als afzonderlijke post aangemerkt. Ook de opbrengsten uit het GCTF Admin Unit project zijn als afzonderlijke post opgenomen. 'Onderwijs, trainingen en congressen' zijn verschoven naar de 'Overige opbrengsten'. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de afschrijvingen of lagere marktwaarde. Afhankelijk van de vermoedelijke gebruiksduur vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Het instituut beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een materieel vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de reële waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de reële waarde; de reële waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten wordt verantwoord wanneer een project over de balansdatum heenloopt. De verantwoording van de post is gebaseerd op:

- De subsidievoorwaarden van het betreffende project
- Het verloop van de gesubsidieerde kosten gedurende de looptijd van het project.

Indien een actiefpost uit hoofde van een onderhanden project is gebaseerd op een bij de subsidieverstrekker ingediende tussentijdse afrekening, dan wordt deze post verantwoord als 'Nog te ontvangen op projecten' onder de overige vorderingen en overlopende activa.

In de toelichting op de balans wordt voor de materiële projecten de verantwoording verder uiteengezet.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Op de vorderingen wordt een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden in de waardering.

In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- Het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten

De baten worden hoofdzakelijk verkregen uit:

- a. Bijdrage van de Penvoerende Instelling;
- b. Opbrengsten uit verstrekte toegepast en onderzoek en uitgebrachte adviezen;
- c. Opbrengsten uit opleidingen, trainingen en conferenties;
- d. Doelsubsidies van de verschillende ministeries ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van onderzoek, onderwijs en documentatie;
- e. Opbrengsten uit publicaties.

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Pensioenlasten

De personeelsleden zijn niet in dienst van de Stichting, maar bij de Universiteit van Amsterdam. De pensioenaanspraken zijn door de Universiteit van Amsterdam verzekerd bij het ABP. De Stichting heeft bij eventuele tekorten in het pensioenfonds geen verplichting tot aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premieverhogingen.

De te verwerken pensioenlast voor de pensioenaanspraken is gelijk aan de over de periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. De verschuldigde pensioenpremies worden in de rekening-courant met de Universiteit van Amsterdam verwerkt.

Belastingen

De Stichting is bij de oprichting vrijgesteld van vennootschapsbelasting en heeft sindsdien activiteiten uitgevoerd die in lijn zijn met de destijds voorgenomen missie en visie. De financieringsbronnen van de Stichting zijn deels vrijgesteld en deels belast voor de omzetbelasting. Hierdoor kan de Stichting niet alle voorheffing in aftrek nemen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

..

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is in onderstaand overzicht weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	Installaties	Computer- apparatuur	Inventaris	Totaal
(x € 1.000)					
Stand per 1 januari 2019					
Aanschafprijs	6.407	272	217	523	7.418
Cumulatieve afschrijvingen	1.982	246	209	455	2.892
	<u>4.425</u>	<u>26</u>	<u>7</u>	<u>68</u>	<u>4.527</u>
Mutaties in de boekwaarde					
Investeringen	11	-	67	8	85
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	203-	67-	270-
Desinvesteringen afschrijving	-	-	203	67	270
Bijzondere waardemutatie	226	-	-	-	226
Afschrijvingen	211-	7-	15-	19-	251-
	<u>26</u>	<u>7-</u>	<u>52</u>	<u>11-</u>	<u>60</u>
Stand per 31 december 2019					
Aanschafprijs	6.643	272	80	464	7.459
Cumulatieve afschrijvingen	2.193	253	20	407	2.873
	<u>4.451</u>	<u>19</u>	<u>60</u>	<u>57</u>	<u>4.587</u>
Afschrijvingspercentage	3,33%	20,00%	33,33%	20,00%	

De reële waarde van het pand aan de R.J. Schimmelpennincklaan 20-22 te Den Haag is uitgebracht op 31 januari 2020 en bedraagt €4.520.000. Hierdoor is de ultimo 2017 verantwoorde duurzame waardevermindering met €226.000 gecorrigeerd. Dit bedrag is in 2019 als bijzondere waardemutatie opgenomen in de staat van baten en lasten. De in 2017 genomen duurzame waardevermindering is daarmee volledig teruggedraaid.

Voor de financiering van de verbouwing is op 30 januari 2018 met de UvA een leningsovereenkomst van € 1,5 miljoen (looptijd 20 jaar, rente 3,75%) afgesloten. De UvA heeft hierbij als zekerheid bedongen het eerste recht van eerste hypotheek, te vestigen op het pand.

..

Flottende activa

Voorraden

Onderhanden projecten

	Startdatum	Einddatum	Totale subsidie	Stand per 1 januari 2019			Jaaromzet 2019	Ontvangen minus doorgestort in 2019	Stand per 31 december 2019		
				Onderhanden werk	Nog te ontvangen	Vooruitontvangen/ Nog te betalen			Onderhanden werk	Nog te ontvangen	Vooruitontvangen/ Nog te betalen
Shiraka '18	1-01-18	31-12-18	162	-	81	-	-	81	-	-	-
GCTF AU VS	5-05-15	31-12-20	8.083	-	275	-	1.541	1.432	-	385	-
GCTF AU BuZa/ Maroc '16/ '17	30-06-16	28-02-17	891	-	-	117	117	-	-	-	-
GCTF AU BuZa/ Maroc '18/ '19	1-03-18	30-09-19	1.273	-	-	506	562	183	-	-	127
GCTF AU Canada '19/ '21	1-10-19	31-12-21	1.868	-	-	-	76	-	-	76	-
GCTF AU EU '20	1-01-20	31-12-20	390	-	-	-	-	78	-	-	78
GCTF Canadian Funds	20-09-17	31-12-18	162	-	36	-	5	-	-	41	-
GCTF Swiss Funds	14-11-18	15-11-18	57	-	-	22	-	22	-	-	-
GSFonds	1-01-16	1-04-20	1.130	-	-	2	290	326	-	-	38
Hera	1-09-16	30-08-19	333	-	-	46	108	10	-	52	-
Gemeente Den Haag	1-01-17	31-12-19	271	-	-	81	85	-	-	4	-
Application of Brussels	1-05-16	31-10-18	89	-	9	-	-	9	-	-	-
Cross Border proceedings	1-02-16	31-05-18	156	-	-	3	3	-	-	-	-
Gerda Henkel Stiftung	1-06-18	1-06-19	24	-	-	10	30	12	-	8	-
Judgrust	1-11-18	1-11-20	463	-	-	211	152	-	-	-	59
NCTV	1-11-18	31-01-19	30	-	-	12	-	12	-	-	-
EC Erasmus and Sports Diplomacy	1-01-19	31-12-20	209	-	-	-	1	21	-	-	20
Arusha	24-02-20	28-02-20	-	-	-	-	-	11	-	-	11
Winter Academy Doing Business Right '19	11-02-19	15-02-19	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Winter Academy Doing Business Right '20	27-01-20	31-01-20	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Winter Academy Artificial Intelligence '20	20-01-20	24-01-20	-	-	-	-	-	7	-	-	7
				-	401	1.020	2.970	2.197	-	566	348

De balansposities 'Nog te ontvangen' en 'Vooruitontvangen/Nog te betalen' zijn respectievelijk verantwoord onder de overige vorderingen en overlopende activa ('Nog te ontvangen op projecten') en overige schulden en overlopende passiva ('Vooruitontvangen/Nog te betalen op projecten').

Vorderingen

Debiteuren

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Debiteuren	180	113
Af: voorziening dubieuze debiteuren	3-	8-
	<u>177</u>	<u>105</u>

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt:

	2019	2018
(x € 1.000)		
Stand per 1 januari	8	16
Af: onttrekkingen	5-	5-
Af: vrijval	-	3-
Bij: dotaties	-	-
Stand per 31 december	<u>3</u>	<u>8</u>

..

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Nog te ontvangen op projecten	566	401
Overlopende activa	166	222
Omzetbelasting	31	16
Waarborgsommen	3	3
	<u>766</u>	<u>643</u>

Voor de cijfermatige specificatie van de post 'Nog te ontvangen op projecten' verwijzen wij naar de toelichting op het onderhanden werk projecten.

Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Bankrekeningen	<u>282</u>	<u>952</u>

Het gehele banksaldo per 31 december 2019 is direct opeisbaar zonder kosten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Algemene reserve	2.613	2.473
Bestemmingsreserves	<u>190</u>	<u>190</u>
	<u>2.803</u>	<u>2.663</u>

Het verloop van het eigen vermogen is in onderstaand overzicht weergegeven:

..

	Bestemmings- reserve		
	Algemene reserve	Inhoudelijke ontwikkeling	Totaal
(x € 1.000)			
Stand per 1 januari 2019	2.473	190	2.663
Resultaat boekjaar	140	-	140
Dotaties	-	-	-
Onttrekkingen	-	-	-
Vrijval	-	-	-
Stand 31 december 2019	2.613	190	2.803

Bestemmingsreserve Inhoudelijke ontwikkeling

De middelen uit deze bestemmingsreserve kunnen uitsluitend worden gebruikt ter aanvulling op middelen die reeds beschikbaar zijn in de normale exploitatie van de stichting en dienen ter bevordering van:

- Ontwikkeling en Innovatie van onderwijsactiviteiten;
- Ontplooiing en stimulering van wetenschappelijke evenementen en congressen mits passend bij de missie en strategie voor zover er geen andere fondsen beschikbaar zijn of kunnen worden gevonden;
- Het bevorderen van publicaties op zogenaamde "open access" fora;
- Ter verstrekking van bijdragen aan het verblijf van visiting fellows.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Voorziening WW uitkering	99	238
Voorziening groot onderhoud	85	71
Overige voorzieningen	79	30
	263	339

Voorziening WW uitkering

Met het oog op de in de toekomst te verwachten uitgaven is een voorziening WW uitkering op de balans opgenomen. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de opgebouwde rechten van de medewerkers die op dit moment gebruik maken van de regeling, en een schatting van hun kansen op de arbeidsmarkt.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan van de Stichting. Vanaf 2020 zal het groot onderhoud conform het meerjaren onderhoudsplan worden uitgevoerd en in mindering gebracht op de voorziening.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreffen een voorziening ter dekking van de jubileumuitkeringen die aan medewerkers worden verstrekt en een voorziening voor transitievergoedingen die waarschijnlijk uitgekeerd gaan worden aan medewerkers met een tijdelijk contract waarvan ultimo 2019 duidelijk is dat het contract niet verlengd zal worden.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Voorziening WW- uitkering	Voorziening groot onderhoud	Overige voorzieningen	Totaal voorzieningen
(x € 1.000)				
Stand per 1 januari 2019	238	71	30	339
Af: onttrekkingen	86-	-	-	86-
Af: vrijval	53-	-	-	53-
Bij: dotaties	-	14	49	63
Stand per 31 december 2019	99	85	79	263

De stelselwijziging die is doorgevoerd, heeft geleid tot een beginstand op de voorziening groot onderhoud van €71.000, zijnde de nieuw vastgestelde stand per 1 januari 2018 van €57.000 en de dotatie in het boekjaar 2018 van €14.000.

Langlopende schulden

De langlopende schuld betreft een lening ontvangen van de Universiteit van Amsterdam ter financiering van een deel van de uitgevoerde renovatie van het pand aan de R.J. Schimmelpennincklaan 20-22 te Den Haag. De looptijd bedraagt 20 jaar, waarbij jaarlijks een bedrag van €75.000 wordt afgelost, startend per 1 juli 2019. Het rentepercentage op de lening bedraagt 3,75% per jaar. Van de langlopende schuld heeft een bedrag van €1.125.000 een looptijd langer dan 5 jaar. Bij de lening zijn de volgende zekerheden overeengekomen:

- Eerste recht van eerste hypotheek, te vestigen op het pand
- De geldverstrekker deelt in alle niet achtergestelde zekerheden die door het Instituut zijn of worden verstrekt
- Het Instituut zal het pand niet verkopen zonder schriftelijke instemming van de Universiteit van Amsterdam, noch in sale-and-leaseback constructies betrekken

Kortlopende schulden

Rekening-courant Universiteit van Amsterdam

In de rekening-courant worden gedurende het boekjaar de volgende mutaties verwerkt:

- De bate inzake de bijdrage van de Universiteit van Amsterdam aan de Stichting
- De last inzake de doorbelasting van personeel van de Universiteit aan de Stichting

De rekening-courant wordt in overeenstemming met het convenant vereffend in 2020.

..

Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2019	31 december 2018
(x € 1.000)		
Vooruitontvangen/ nog te betalen op projecten	348	1.020
Personele verplichtingen	135	81
Kortlopend deel langlopende schuld	75	75
Overlopende passiva	346	310
	<u>904</u>	<u>1.486</u>

Voor de cijfermatige specificatie van de post 'Vooruitontvangen/nog te betalen op projecten' verwijzen wij naar de toelichting op het onderhanden werk projecten.

Onder de personele verplichtingen is de reservering opgenomen in verband met verlofuitkeringen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De Stichting is ultimo 2019 gebonden aan de volgende verplichtingen:

- Huurverplichting pand Zeestraat 100 te Den Haag van €50.000 tot en met 31 december 2021. Ten behoeve van het project GCTF Administrative Unit, is er bij aanvang van dit project een huurovereenkomst gesloten met de eigenaar van het pand op de Zeestraat 100 te Den Haag. De huurovereenkomst is opzegbaar op grond van het einde van het project in Nederland;
- Huurverplichting print- en kopieerapparatuur van €18.000 tot en met november 2022;
- Onderhoudsverplichting klimaatinstallaties van €5.700 per jaar;

Baten

Bijdrage via de penvoerende instelling

Volgens opgave van de penvoerende instelling bedraagt de bijdrage over 2019 €2.163.000 (2018: €2.163.000).

Op het boekjaar 2019 is het interimconvenant 2017 tot en met 2020 van toepassing en worden de daaruit voortvloeiende verplichtingen en rechten door de convenantpartijen onverkort gehanteerd. Gedurende 2019 is gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Deze zal in 2020 worden afgerond en geëffectueerd.

Overige inkomsten

De overige inkomsten worden gevormd door de extern gefinancierd onderzoek, GCTF, publicaties en overige opbrengsten, na aftrek van de toerekenbare directe kosten van deze activiteiten.

	2019	2018
(x € 1.000)		
Bruto omzet	1.285	1.276
Directe kosten	<u>1.030-</u> 255	<u>1.052-</u> 224

In 2019 is een vergelijkbaar aantal projecten gedaan. De werkzaamheden uit hoofde van de Hera Grant zijn in de loop van 2019 afgerond. Daarentegen zijn voor GCTF nieuwe onderzoeksprojecten opgestart. De belangrijkste opbrengsten uit onderzoek worden uit de volgende projecten gegenereerd:

- Gieskes Strijbis Fonds
- Hera Grant
- GCTF (UAS, Watchlisting, Maritime, Toolkit)
- Judgtrust

GCTF

	2019	2018
(x € 1.000)		
Bruto omzet	1.601	1.597
Directe kosten	<u>1.319-</u> 282	<u>1.348-</u> 249

Dit betreft uitsluitend de inkomsten uit hoofde van het penvoerderschap van de Administrative Unit van het Global Counterterrorism Forum (GCTF AU). Dit contract is aangegaan voor de periode juni 2015- december 2019. In 2019 is het contract verlengd tot en met 1 oktober 2021. De activiteiten en daarmee ook het resultaat, waren in 2019 vergelijkbaar met 2018.

..

Publicaties

	2019	2018
(x € 1.000)		
Bruto omzet	371	387
Directe kosten	297-	277-
	<u>74</u>	<u>110</u>

De daling van het resultaat op publicaties wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door tegenvallende buitenlandse verkopen en tweejaarlijks terugkerende drukkosten van een specifieke uitgave die in 2019 vallen.

Overige opbrengsten

	2019	2018
(x € 1.000)		
Bruto omzet	868	730
Directe kosten	354-	273-
	<u>514</u>	<u>457</u>

De verbetering van het resultaat op de overige opbrengsten wordt met name veroorzaakt door meer focus op de exploitatie van evenementen. Hierdoor is het merendeel van de evenementen met een positieve resultaatbijdrage afgesloten.

Lasten

Personele lasten

(x € 1.000)	2019	2018
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto salarissen	2.985	2.533
Sociale lasten	329	278
Pensioenlasten	412	337
	<u>3.726</u>	<u>3.149</u>
Af: medewerkers specifiek toegerekend aan projecten	1.382-	1.154-
	<u>2.344</u>	<u>1.995</u>
<i>Overige personele lasten</i>		
Externe inhuur	31	124
Overige	3	360
	<u>34</u>	<u>484</u>
	<u>2.378</u>	<u>2.478</u>

Op 31 december 2019 waren 55 medewerkers (2018: 50 medewerkers) - fulltime en parttime - werkzaam binnen de Stichting.

De pensioenaanspraken van de werknemers zijn verzekerd bij het ABP. De Stichting heeft bij eventuele tekorten in het pensioenfonds geen verplichting tot aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premieverhogingen.

Bestuurdersbezoldiging

De stichting beschikt over een 'one tier board'; met drie uitvoerende bestuurders (samen de 'executive board'). Daarnaast heeft de stichting twee niet-uitvoerende bestuurders (non executives; zij vormen samen met de executive board members de zogenaamde 'Governing Board').

De uitvoerende bestuurders ontvangen een salaris voor hun functie van directielid; zij krijgen geen financiële toeslag of compensatie voor de rol van bestuurder. De niet-uitvoerende bestuurders vervullen deze functie onbezoldigd.

..

Afschrijvingslasten		
(x € 1.000)	2019	2018
Materiële vaste activa	<u>251</u>	<u>186</u>

Huisvestingslasten		
(x € 1.000)	2019	2018
Verzekeringen	11	10
Onderhoud	64	50
Energie en water	21	27
Schoonmaakkosten	69	62
Heffingen	13	10
Beveiligingskosten	<u>11</u>	<u>10</u>
	189	169

Onder de post 'Onderhoud' is de dotatie aan de voorziening groot onderhoud opgenomen.

Overige lasten		
(x € 1.000)	2019	2018
Automatiseringslasten	155	107
Kantoorlasten	251	175
Administratielasten	58	31
Overige lasten	<u>38</u>	<u>42</u>
	502	355

De administratielasten hebben betrekking op de kosten voor de accountantscontrole, uitbesteding van de salarisadministratie aan de Universiteit van Amsterdam en fiscale adviezen. De post 'kantoorlasten' bevat de BTW-naheffing.

Gebeurtenissen na balansdatum

Continuïteit i.v.m. COVID-19 maatregelen

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in het financieel jaarverslag 2019 van het T.M.C. Asser instituut zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit in de activiteiten en de bedrijfsvoering. Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van het virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor ondernemingen en instellingen. Tegelijkertijd is een breed pakket aan maatregelen aangekondigd om de economische schade te beperken en ondernemers en instellingen te ondersteunen.

De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de opbrengsten en daarmee op het resultaat van T.M.C. Asser instituut. Ook de financiële positie (liquiditeit en solvabiliteit) kan onder druk komen te staan, met als gevolg mogelijke onzekerheid over de continuïteitsveronderstelling. Omdat de UvA, en daarmee ook Asser, voor wat betreft de WW eigenrisicodrager is, kan het instituut geen beroep doen op de regeling voor tijdelijke werktijdvermindering door omzetverlies.

Omdat naar verwachting de basissubsidie van de UvA en de bijdragen van de Canadese en Amerikaanse overheden aan de GCTF-Admin Unit gehandhaafd blijven, is duurzame voortzetting van de activiteiten aannemelijk. Het grootste risico betreft het uitstel, of afstel van externe gefinancierde projecten (onderzoek, trainingen, evenementen), waardoor een deel van de begrote dekking van de vaste (personeels)kosten wegvalt. We proberen dit risico te mitigeren door programma's online aan te bieden. Daarnaast is belangrijk dat een relatief groot deel van de projectenportefeuille bestaat uit recent (en voor meerdere jaren) toegekende projecten, waarop nog geen personeel is aangesteld. Dit maakt het mogelijk het kostenpatroon af te stemmen op eventueel uitstel van de startdatum van het project.

Samenvattend verwachten we dat de coronamaatregelen een negatief effect op de exploitatie en de liquiditeit van de stichting zullen hebben, maar niet in die mate dat de continuïteit in het geding is. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

..

Voorstel tot resultaatbestemming

Het bestuur wordt voorgesteld het exploitatieresultaat over 2019 van € 140.000 (bate) als volgt te bestemmen:

- Een toename van € 140.000 van de algemene reserve.

Dit voorstel is reeds in de balans verwerkt.

's-Gravenhage, 6 juli 2020

Prof. Dr. E.M.H. Hirsch Ballin
President en lid Algemeen Bestuur

Prof. dr. J.E. Nijman
Wetenschappelijk Directeur en lid Algemeen Bestuur

Prof. mr. P.A. Nollkaemper
Lid Algemeen Bestuur

Prof. mr. dr. W.R.S. Stoter
Lid Algemeen Bestuur

Drs. G.C. Grift
Zakelijk Directeur en lid Algemeen Bestuur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van
Stichting T.M.C. Asser Instituut.

A. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting T.M.C. Asser Instituut te
Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening
een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van
Stichting T.M.C. Asser Instituut per 31 december 2019 en van het resultaat over
2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1
Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor
financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder
ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op
grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de
controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting T.M.C. Asser Instituut zoals vereist in de
Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-
opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels
in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en
beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt
is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel
jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige
gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 9 juli 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.M. Huijbregts RA